

Bonne Blad

WALDOR

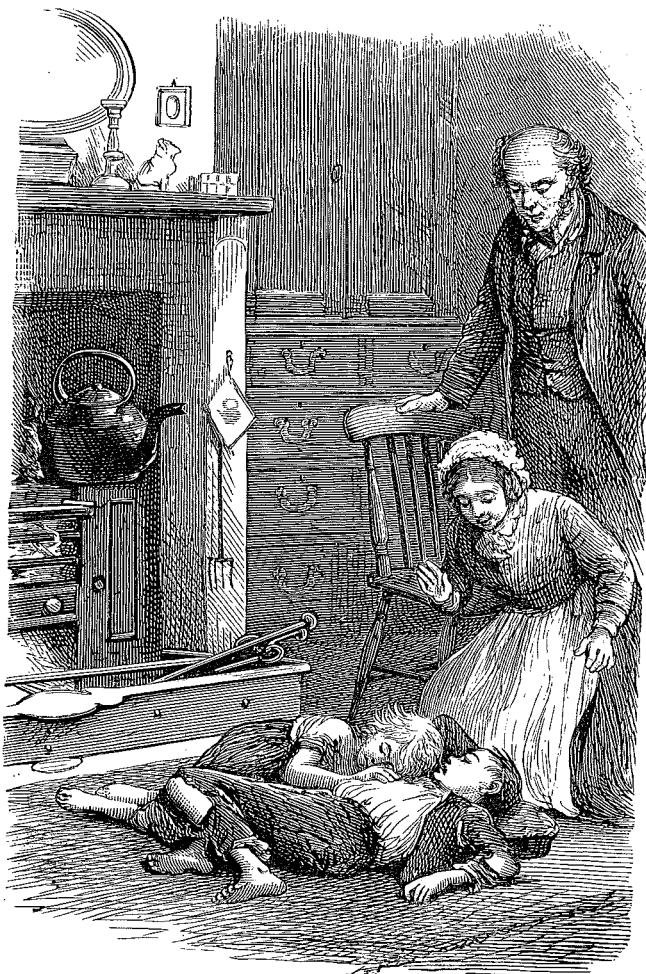

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 32.

8de august 1897.

23de aarg.

Stakkars smaa

Børneblad

udkommer hver lørdag og kostet 50 cents for aaret, betalt i **forlud**. I parker til en adresse paa over 5 ellspr. leveres det for 40 cents, og over 25 ellspr. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Af dekommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Familien i seildugsvognen.

(Fortsættelse.)

Mor, mor! Hvad feiler det dig?" streg Karl, idet han blev syrtede imod hende. "Var det ikke det, jeg vidste, mor, at du ikke kunde orke det."

"Stille barn!" sagde en af mændene. "Du maa ikke skrige saa; ellers kan du fremmere mor, om hun kommer tillive igjen. — Hvor skal vi lægge hende?"

"I vognen — der sover de altid", sagde et par kvinder og vilde nærmre sig vognen; men de for forstørrelset tilbage; thi hundene gjorde rasende mod dem, og aberne viste tænder.

"Du maa faa dyrene bort, Karl", sagde Martin, hvis børn var ligesaa blege som guttens. Han havde, som tidligere nævnt, længe kjend konen og faaet den dybeste agtelse for hende. Karls smaa hænder fik halv saa voldsomt, at han havde vanskelig for at gjøre, hvad han blev anmodet om; men dyrene syntes at merke, hvor ulykkelig han var; thi de lod sig rolig binde og bringe over til den anden side af vognen, hvor de ikke var i veien. Karl var især glad i den største af puddelhundene, og det var ogsaa forunderlig, hvorledes denne saa op paa sin herre med sine store, mørke sine og syntes at forstaa hans sorg og ligesom vise sin deltagelse.

Man bragte den stakkars kone ind i vognen. Hun var fremdeles bevidstløs.

"Man burde hente en læge", blev der sagt, og flere vilde ile affested i den hensigt. Men de var ikke komme mange stridt, før doktor Hofer kom henimod vognen sammen med Anna.

Lægen skyndte sig hen til den syge, følte paa hendes puls og blev en stund staaende og se paa hende.

Martin havde stille sneget sig helt hen til ham og stod der forventningsfuld.

"Undskyld, hr. doktor, at jeg er saa fri", sagde han til sidst, "men jeg hænder familien saa godt og vilde gjerne vide, om det er noget farligt."

Lægen ryhede betenklig paa hovedet. "Det er ikke muligt for mig at sige det nu — men jeg er rød for —"

"Hun er vel ikke død, doktor?" var det smertesudbrud, som idetsamme kom fra Anna.

"Død! O min mor død!" hukkede Karl, og Trine begyndte at græde bitterlig.

"Vær stille, børn", sagde doktoren. "Mor trænger først og fremst ro. Og du lille gut maa endelig holde din søster borte fra den syge; hun maa ikke se hende, naar hun atten aabner sinene; ellers kommer hun straks til at fønke paa ulykken, og det kunde gjerne blive hendas død."

Karl var pludsigt bleven stille. Med sine blaa sine saa han paa lægen med et udtryk, som viste, at han forstod hans mening.

"Du ser ud til at være en forstandig gut", sagde doktor Hofer, "men nu maa du ikke glemme, hvad jeg har sagt."

"Nei, det skal jeg nok ikke." Gutten holdede sine smaa hænder mod sit bryst, "for min mor — for min hære, snilde mor vil jeg gjøre alt. Bare hun kan blive frist igjen!"

"Ja Gud give det!"

Anna var gammel nok til at forstaa den twil, som laa bag doktorens ord, og hun havde lyft til at storgræde; men hun betvogt sig; hun forstod, at hun maatte det — ialtfald for børnenes skyld.

"Jeg vil straks høre bort til apoteket og faa noget medicin", sagde doktor Hofer lidt senere til Martin. "J skal faa noget at gnide den syges pande og mund med og nogle draaber, som hun hver time skal tage et par af. Men er der nogen, som kan være hos den syge og pleie hende?"

Idetsamme kjendte han en liden haand, som sagte berørte hans arm. Det var Anna, som stod der med et bønfaldende blik.

"O, doktor", sagde hun, "bed mine foreldre, at jeg maa faa lov til at blive her. Det er mit, som er skyld i alt sammen, og jeg vilde saa gjerne gjøre noget, for den stakkars kone. Maar De figer det, faar jeg vist lov af mine foreldre."

Lægen stod en stund og vidste ikke rigtig, hvad han skulle mene om sagen. „Du er endnu for ung, mit barn — men — ja jeg forstaar —.“

„Jeg skal gjøre alt, ganske som De siger, hr. doktor. De ved, at jeg ogsaa pleiede mama, da hun var syg. Hun sagde selv, at jeg var saa flink til det. Jeg kan ikke faa ro paa mig, hvis jeg ikke faar blive her; jeg vil altid tænke, at —“

Hun fik ikke sagt mere, da hun i dette sieblik opdagede Karl, der stod og med spændt opmærksomhed lyttede til, hvad der blev sagt.

Doktor Hofer nikkede med hovedet. „Kan ikke det alligevel han gaa an“, sagde han tilsidst, „det vigtigste er, at den syge faar ro! Her skal du faa laane mit ur, saa du regelmæssig kan lade hende faa ti draaber hver time. Jeg skal af og til komme ned og se, hvorledes det gaar. Men nu er klokken jo alle rede snart otte.“

„Snart otte!“ udbrød Anna forskrækket. „Men hvad vil mine forældre tænke? De vil viist blive bange for mig?“

„Du behøver ikke at have nogen bekymringer i saa henseende. Jeg skal nu med engang hjøre hen til dem og fortælle, hvorfor du ikke kommer. Saa vil de sende dig noget mad, og du kan dele med de smaa stakker. — J har vel ikke faaet mad i aften?“ sagde han til enfens hørn.

„Nei“, svarte Karl, „mor skulle netop ud i byen efter noget; jeg bad om, at jeg måtte faa lov til at gaa; men hun sagde, at jeg var for lidet.“

„Hun var paa en tur, da hun faldt om“, sagde Martin Fjelde, „der staar den!“

„Nu maa jeg gaa“, sagde doktoren. Han havde saa meget at gjøre, og desuden ventede maden paa ham derhjemme. Alligevel rendte han indom apoteket og ud til sin ven amtmanden for at underrette om, hvor Anna var.

Amtmanden og hans frue havde ganske rigtig været bange for sin datter, og faderen vilde netop ud for at se efter hende, da doktorens vogn stansede udenfor. Hele familien trængte sig om ham, da han begyndte at berette om Annas oplevelser og fremførte hendes ønske.

Med tungt hjerte hørte forældrene paa ham. Moderens kinder blev blegere og blegere. Altsaa skulle datterens skygge ubane komme til at faa alvorlige følger! O, hvor mange gange havde hun ikke formanden hende

til sandhed og at vogte sig for at overdrive.

„Det er det vigtigste at lade barnet blive der“, mente lægen, „saa hun kan føge at gjøre godt igjen det onde, hun har gjort.“

„De vil da vel ikke, at barnet skal være ude hele natten?“ spurgte fruen.

„Det er ikke farligt nu i juli maaned, især naar det er saa pent veir“, sagde amtmanden. „Doktoren har ret. Det er Gud, som har straffet hende paa denne maade, og det vil forhaabentlig blive en god lærepenge for fremtiden.“

„Saa vil ialfald jeg gaa derhen og hjælpe hende“, sagde moderen.

„Nei“, mente faderen, „det er bedst at lade Anna være alene med Gud og den syge. Doktoren søger nok for, at nogen hjælper hende. Det er vel mod betaling anledning at faa en kone dertil.“

„Men vor lille Anna maa da ialfald faa noget at spise —.“

„Ja, du kan jo sende Elisabet hen med noget mad til hende. Sig mig, doktor, er det ikke noget, vi samtidig kan sende den stakkars kone.“

„Ikke netop idag. For sieblikket trænger hun blot medicin. Men vi skal se imorgen. Jeg maa imidlertid skynde mig videre — Farvel!“

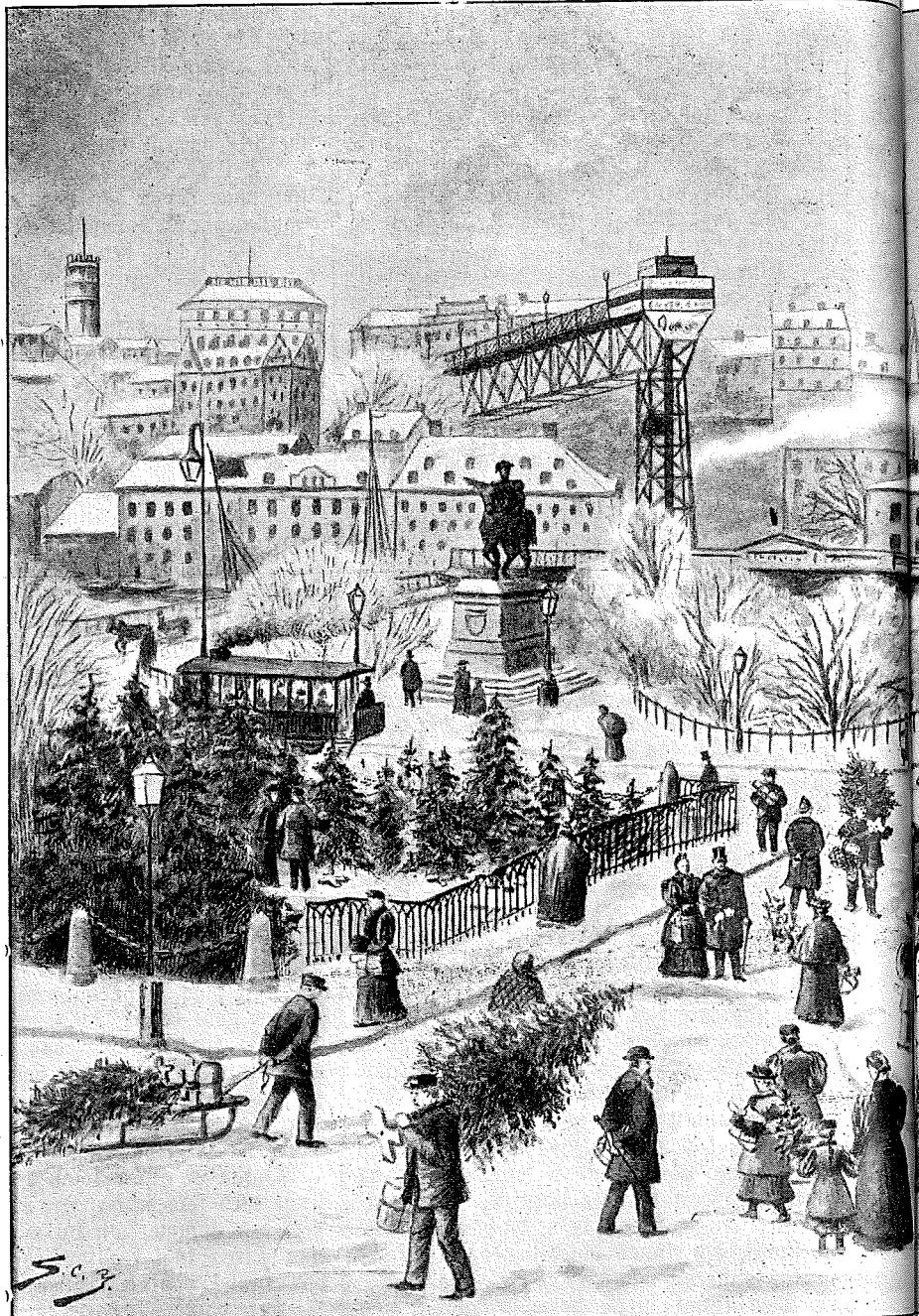
Der kom en forunderlig stilhed over husets hørn. Tanken paa, at deres søster havde kunnen gjøre noget saadant, gjorde dem aldeles skumme. De stod der i en klyngel med blåt rettet paa forældrene; de anede disses dybe smerte. Og da de snart efter skulle lægge sig, gjorde de dette saa stille som faa gange ellers.

„Nu maa J endelig bede for eders søster til den gode Gud“, sagde moderen.

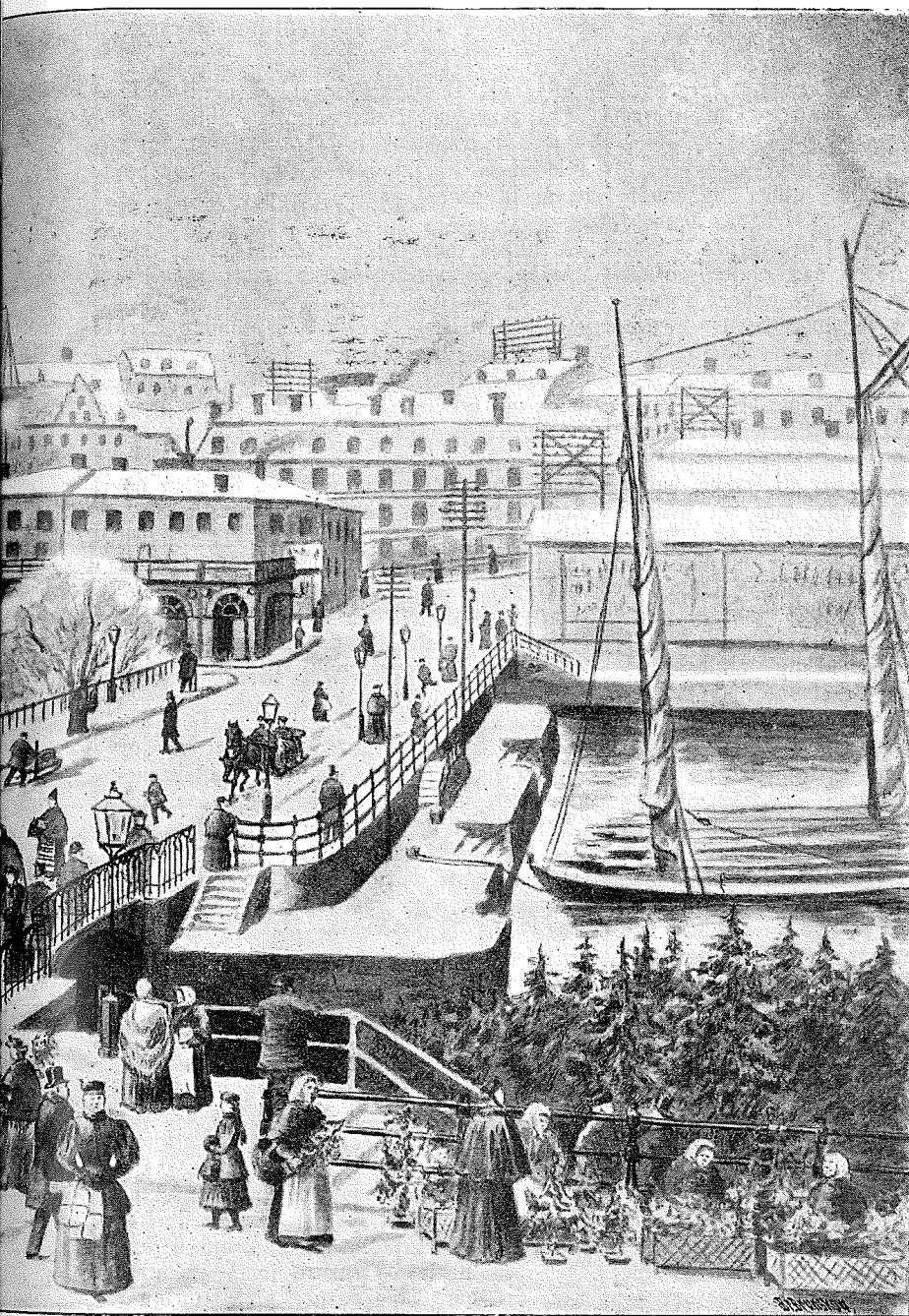
„O, hjære Gud“, bad Leopold, „baaq over Anna. Lad intet ondt hænde hende! — Og gjør konen frist igjen. — O, det vilde være saa strelkeltigt, hjære Gud, om Anna skulle have dræbt hende —“

Ogsaa de andre smaa knælede ned i sine senge med foldede hænder, og fra sets hjerter steg den samme bøn op mod himmelen — eller rettere sagt fra syb; thi ogsaa moderen var funnet pådøe i underlig bøn til Gud.

Det varede længe, før hørnene denne aften kunde faa sove; de tænkte paa, hvorledes deres søster nu sad henne i seildugs-vognen hos den syge kone og paa alt det, som doktoren havde fortalt.

Parti

Stockholm.

Timerne gik, og alle husets folk laa i dyb sovn undtagen Annas mor; hun var ikke ifland til at faa sove den hele nat — at Anna vidste ikke, hvor dyb den forg var, som hun havde bragt over det smme moderhjerte.

* * *

Udpaa morgenlanten finder vi endnu Anna siddende hos den syge. Denne aandede nu; naar man bøiede sig over hende, kunde man uden vanskelighed høre aandedragene; men hun havde endnu ikke aabnet øjnene; hun syntes at være for svag dertil. Lægen havde ogsaa senere paa aftenen været derhenne; han havde faaet fat i en lone, som sammen med Anna skulde sidde hos den syge. Da han dennegang kom tilbage, fandt han Anna alene vaagen; lonen hadde været saa træt, at hun straks efter sit komme havde lagt sig paa gulvet, hvor hun var sovnet, og siden havde hun sovet hele tiden. Anna havde ikke billet vække hende; hun udførte ogsaa, hvad der skulde gjøres; den syge fil hver time draaber, saaledes som doktoren havde sagt. Men hvad der foregik i Annas hjerte denne nat, mens hun sad der med foldede hænder, ved alene Gud.

Den foregaaende aften havde hun sammen med Karl tagt noget mad til det mindste barn og derpaa facet det til at sove. Siden havde den lille sovet rolig hele tiden. Derimod skaffede Trine hende mere stæv; hun vilde nemlig ikke legge sig der, hvor Anna vilde; thi hun var vant til altid at sove inde i vognen hos sin mor. Det varede længe, før hun føjede sig, og selv efterat hun var sovnet, hørte man hende ligge og hulpe; sandsynligvis laa hun og drømte. Karl var snild. Men han vilde ikke legge sig, han vilde være hos sin mor og væage hos hende — det faldt ham ikke ind, at en fremmed vilde gjøre, hvad han mente var hans pligt.

"Gaa og læg dig til at sove", bad Anna og vilde give ham et kys; men gutten vendte sig rast bort; han havde hørt alt, hvad Anna havde talt med lægen om.

"Er du vred paa mig?" spurgte Anna bedrøvet.

Karl vendte sig pludselig om; hans sine lynede. "Du har været stem mod mor — det sagde du jo selv", udbrød han, "og hvis hun dør, er det din skyld."

Anna svarte ikke. Hun bare holdt hænderne for ansigtet og hulpede. (Fort.)

En tro barnepige.

Minnie Matilda Murrell, en ganske ung pige paa femten aar, har nylig faaet en øresgave paa 100 dollars, fordi hun redede tre smaabørns liv, som var betroede til hendes omsorg; de var fem, tre og et aar.

Minnie var fra et lidet fiskerleie i syd-England og var kommen til at tjene hos en fædre i Dorking. Kort før midnat den 10de septbr. 1896 skede der en gasexplosion i det hus, hvori hun boede. Der var mange brændbare stoffe i det rum, hvor explosionen skete, og det var snart omspændt af flammerne. Hele familien var gaaet i seng, og børnene havde sovet i lang tid. Den troette unge pige, hvis seng stod ved siden af det yngste barns, var ogsaa, som rimeligt var, falden i sin første dybe sovn. Men støien af explosionen valte hende, og hun sprang op for at se, hvad der var i vejen. Hun behøvede ikke at gaa helt ned ad trappen for at faa det at vide. Røgen, der væltede imod hende udenfor barnekammeret, talte tydeligt no.

Dog var det endnu let nok at løbe ned og slippe ud i et øjeblik. Men saaledes var Minnie sig ikke ad. Hun løb op til barnekammeret, som hun nylig havde forladt, tog i hast barnet op af sengen, og uden at tæbe tæbe besindelsen hyllede hun med en forbundende omtanke barnet ind i lagenet for at skynde det mod røgen og den brændende hede. Da hendes hylde saaledes var godt bestyttet, for hun ned igjen gjennem den hede, svivende luft. Til alt held mødte hun barnets mor, da hun var halvveis nede, og hun tog den lille i sine arme og løb videre ned ad trappen og var snart i sikkerhed paa gaden udenfor.

Men Minnie fulgte hende ikke. Der var endnu to hjælpeløse, forfærdede smaa glutter, som hun havde paataget sig at passe. Og for den unge pige var det noget andet og mere end et arbeide for løn. Hun styrte tilbage til barnekammeret paa anden sal. Med den styrke og energi, som Gud giver dem, der gaar hans ørinde, greb hun begge børnene og løb affsted med dem. At se at komme ud paa den sedvanlige maade var først hendes plan; men den maatte opgives. Flammerne havde faaet for stor en magt;

de knitrede og sikkede langt op ad trappen. Da denne bei blev lukket for hende, udfandt hun raadsnar en anden. Hun løb ind i et af værelserne paa øvrige sal, smættede et vindue op, og forsigtig hejsede hun det ene efter det andet af børnene ned i de utallige arme, der nedenfra strakte sig ivrigt op imod hende.

Alle var frestet! Gud være lovet!

Nu var Minnie ene tilbage i den brændende bygning, og da hun nu kun havde sig selv at ørge for, syntes hun at miste sit klare omdømme og sin tidligere ro og vilde havde kastet sig hovedkulds ud af vinduet. Men heldigvis var der mennesker rede til at sig af hende, der havde ørgtet saa godt for andre. Hun blev frestet ud af vinduet i det sidste øjeblik og fik lov at leve for endnu at funne passe de børn, hun saa hjærlig havde bovet sit liv for.

Adelsmanden og hans ugle.

Hen mørk og urolig tid da svære forfælgesstørme gik over de evangeliske kristne i England, og da alle, som ikke vilde bøje sig under pavevældet, truedes med døden, tildrog sig følgende merkværdige begivenhed.

En rig godseier var bleven anklaget for sjætteri, og en afdeling soldater var sendt ud for at fængle ham. En ven, som havde facet nys derom, sendte ham i sidste øjeblik en advarsel tilliggemed en ivrig opfordring til at fly.

Fulgt af en tro tjener skyndte manden sig igennem en bagport ud fra slottet til den nærliggende skob; i denne var en ældgammel, meget tyk og hul eg, hvis hule stamme tilbød et skjulested for den forfulgte. Han trøb tilliggemed tjeneren ned i hulheden, idet han med barnlig tillid anbefalede sig til Guds megtige beskyttelse.

Bed hans flugt havde en tam ugle, som det havde moret ham at opføde, og som var ham meget hengiven, sat sig paa hans skulder og fulgte med ham til skoben.

Soldaterne var imidlertid naæt frem til hans bolig og gjennemsgåte der hver eneste vinkel og vraa. Skjønt de ikke kunde finde ham i huset, var de overbevist om, at han ikke kunde være langt borte, hvorfør de be-

gav sig til haven og derfra til skoven, hvor de sagde at ville søge ham bag hvert træ og hver busk. Inden kort tid hørte ogsaa den stakkars flygning lyden af hestetrampen nær ved sig. I samme øjeblik fløj ugleen, ligesom forstyrret i sin ro, strigende ud af den hule stamme, hvorpaa ansøren for troppen vendte sig til soldaterne og sagde:

"Der i det træ kan han i det mindste ikke være, for der har jo ugleen levet i ro indtil dette øjeblik. Lad os derfor ikke spilde tiden her."

Og dermed drog de sig tilbage til en modsat side; flygningen i træet var reddet for den gang og blev det ogsaa siden, idet han udvandrede til Sveits.

Her betjente Herren sig af en ugle til at beskytte et af sine lidende børn, og sikret havde Gud alle raad færdige paa forhaand. Utter en kraftig opmuntring til altid at befale sig og sin sag i hans hænder, som har sagt: "Kald paa mig paa nødens dag; jeg vil udfri dig, og du skal præse mig" (Sal. 50).

Tilgivelse.

Hunden Ludvig den tolvte blev konge i Frankrig havde han mange, der vilde gjøre ham tronen stridig. Da han ikke desto mindre blev konge, blev han en fortægnelse over alle sine modstandere og satte et fort kors ved hver enkelt's navn.

Da fienderne så dette at vide, blev de høilig forskrækkede og flygtede skyndsomt ud af landet. Men kongen lod dem kalde tilbage og forskrede dem alle om sin naade, idet han sagde:

"Bær uden frygt! Jeg skal ikke tilspie eder noget ondt. Jeg satte et kors ved hvert af eders nabner for stadig at have Kristi kors i minde og de ord, Herren talte derfra: Fader, forlad dem, thi de ved ikke, hvad de gjør."

Hensigten er handlingens sjæl.

Den, hos hvem hønnen kun bliver en stille betragtning, men aldrig flammer op til en tiltale til den levende Gud, staar endnu i hønnens forgaard og har endnu ikke erkendt hønnens rette natur.

Stakkars smaa!

(Se billedet.)

Mange børn tænker saa altfor lidet over, hvor godt de har det. De har et hjærligt hjem og en snild far og mor, som gjør det bedste de kan for sine smaa. Og alligevel gaan de kanskje og griner og er misfornøiede.

Se disse to stakkars smaa paa vort første billede idag! Det er i London. En hjærlig kone har fundet dem ude paa gaden forfrosne og fulstne. Hun har taget dem med sig ind for at give dem styrkende mad og varme klæder. Hun har ladt dem være alene, for medens thehekdedelen sover, at gaa ud og kjøbe lidt i en nærliggende butik. Men da hun kommer ind, er de trætte smaa sovnet. De ligger i hinandens arme henne ved ildstedet. De sover saa trygt der paa det haarde gulv — de er ikke vante til blødere leie, og det er saa varmt og dejligt derinde. Hvor mangen gang har ikke kilden vækket dem af deres bedste sovn. Dette er noget andet, sjælt de hverken har fengklæder under sig eller over sig. Ja, stakkars smaa.

Men J, som kanskje har overflod haade af det ene og det andet. Lad dette billede minde eder om, hvor godt J har det, og vær endelig ikke grætne og set ikke opture ansigter — far og mor bliver saa leie, naar de ser barna sine gaan der med sure ansigter og kjeder sig og er misfornøiede!

Parti fra Stockholm.

(Se billedet.)

Her er et parti fra den svenske hovedstad og enten selve juleaften eller dagen forud. Folk er ude for at kjøbe juletræ, og der er nok af saadanne at saa kjøbt paa begge sider af broen. Ogsaa tagetonerne gjør vist gode forretninger.

Til venstre sees en af de mange rygterstatuer, som Stockholm er saa rig paa; det er Karl Johansstøtten.

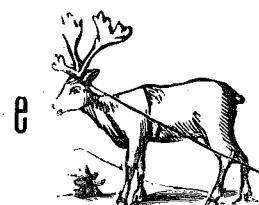
Stockholm er adskillig større end Kristiania; den har over 250,000 indbyggere. Ligesom vor hovedstad har den en meget smuk omegn. Det er ikke stor del af byen, vi ser paa billedet; vi ser hverken det store Kongelige slot eller nogen af byens mange kirker eller dens mange andre pragtbrygninger.

Stockholm er en gammel by. Den blev grundlagt af den berkjendte Birger Jarl, der var en samtidig af den norske konge Haakon Haakonsen. Det er nu omkring halv syvende hundrede aar siden. Mange minder er knyttede til byens senere historie. Mest bekjendt for os er kanskje det sorgelige stockholmske blodbad i 1520, som har sat saadan en plet paa Kristian den 2dens minde, og som bragte saa mangen ødel svensk stormand en blodig død.

Oplosning paa billedgaade i nr. 30
Negrenes haor er uldagtigt.

Billedgaade.

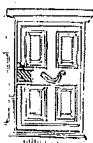
I

opa fv

et

d

N

d

Drt